

31998L0093

1998 12 31

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

L 358/100

TARYBOS DIREKTYVA 98/93/EB**1998 m. gruodžio 14 d.****iš dalies keičianti Direktyvą 68/414/EEB, įpareigojančią EEB valstybes narės išlaikyti privalomąsias žalios naftos ir (arba) naftos produktų atsargas**

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

naudojimo, kurių būtų imtasi iškilus naftos ir naftos produktų tiekimo į Bendriją sunkumams; kadangi valstybės narės panašius įsipareigojimus prisiėmė susitarime dėl „Tarptautinės energetikos programos“;

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 103a straipsnio 1 dalį,

(4) kadangi svarbu sustiprinti nuolatinio naftos tiekimo garantijas;

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą ⁽¹⁾,

(5) kadangi reikalinga, kad organizacinės priemonės dėl naftos atsargų netrikdytų sklendaus vidaus rinkos funkcionavimo;

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę ⁽²⁾,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽³⁾,

(6) kadangi šios direktyvos nuostatos nedaro įtakos Sutarties taikymui, ypač nuostatomis, susijusioms su vidaus rinka ir konkurencija;

(1) kadangi Taryba 1968 m. gruodžio 20 d. priėmė Direktyvą 68/414/EEB, įpareigojančią EEB valstybes narės išlaikyti privalomąsias žalios naftos ir (arba) naftos produktų atsargas ⁽⁴⁾;

(7) kadangi, remiantis subsidarumo ir proporcingumo principais, kurie numatyti Sutarties 3b straipsnyje, tikslas palaikyti stiprias naftos tiekimo Bendrijoje garantijas panaudojant patikimus ir skaidrius mechanizmus, kurie paremti valstybių narių solidarumu, ir tuo pačiu metu atitinka vidaus rinkos bei konkurencijos taisykles, gali būti geriau įgyvendinamas Bendrijos mastu; kadangi ši direktyva nenumato daugiau priemonių, negu reikalinga šiam tikslui pasiekti;

(2) kadangi įvežama žalia nafta ir naftos produktai išlieka svarbiais Bendrijos energijos ištekliais; kadangi bet kokie išskylantys, net ir laikini sunkumai, dėl kurių mažėja šių produktų tiekimas arba smarkiai didėja jų kaina tarptautinėse rinkose, galėtų rimtai sutrikdyti Bendrijos ekonominę veiklą; kadangi Bendrija turi būti pasirengusi išvengti arba bent sumažinti tokios padėties žalingus padarinius; kadangi Direktyvą 68/414/EEB reikia atnaujinti, pritaikant ją prie Bendrijos vidaus rinkos realios padėties ir naftos rinkų raidos;

(8) kadangi reikalinga, kad sutrikus naftos tiekimui, valstybės narės atsargas turėtų savo žinioje; kadangi reikėtų, kad valstybės narės turėtų įgaliojimus ir sugebėjimą kontroliuoti atsargų naudojimą, kad nedelsdamos galėtų jas panaudoti tose srityse, kuriose daugiausia reikia naftos;

(3) kadangi Direktyva 73/238/EEB ⁽⁵⁾ Taryba priėmė sprendimą dėl tam tikrų priemonių, tarp jų naftos atsargų

(9) kadangi organizacinės priemonės dėl atsargų laikymo turėtų užtikrinti, kad tos atsargos būtų ir kad vartotojas galėtų jomis pasinaudoti;

⁽¹⁾ OL C 160, 1998 5 27, p. 18.

⁽²⁾ OL C 359, 1998 11 23.

⁽³⁾ 1998 m. rugsėjo 10–11 d. pareikšta nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

⁽⁴⁾ OL L 308, 1968 12 23, p. 14. Direktyva su pakeitimais, padarytais Direktyva 72/425/EEB (OL L 291, 1972 12 28, p. 154).

⁽⁵⁾ OL L 228, 1973 8 16, p. 1.

(10) kadangi reikėtų, kad organizacinės priemonės dėl atsargų būtų skaidrios ir užtikrintų sąžiningą ir nediskriminacinį atsargų turėjimo prievolės pasidalijimą; kadangi dėl to valstybės narės informaciją apie naftos atsargų laikymo išlaidas galėtų pateikti suinteresuotoms šalims;

- (11) kadangi, organizuojant atsargų laikymą, valstybės narės gali pasinaudoti sistema, kai atsargas laikanti institucija ar subjektas laikys visas atsargas ar jų dalį, numatytą jų išsipareigojime dėl atsargų turėjimo; kadangi pusiausvyrą, jeigu reikia, turėtų palaikyti naftos perdirbėjai ir kiti rinkos operatoriai; kadangi partnerystė tarp Vyriausybės ir pramonės yra esminis dalykas veiksmingiems ir patikimiems atsargų laikymo mechanizmams funkcionuoti;
- (12) kadangi gamyba pačioje valstybėje savaime suteikia tiekimo garantijas; kadangi naftos rinkos raida gali pateisinti atitinkamus išsipareigojimo turėti naftos atsargas valstybėse narėse, kurios pačios gamina naftą, nukrypimus; kadangi valstybės narės, laikydamosi subsidiarumo principo, gali atleisti įmones nuo išsipareigojimo turėti atsargas, ne didesnes negu produktų kiekis, kurį šios įmonės gamina iš vietinės gavybos žalios naftos;
- (13) kadangi reikėtų patvirtinti požiūrius, kuriais jau vadovaujasi Bendrija ir valstybės narės tarptautiniuose išsipareigojimuose ir susitarimuose; kadangi dėl naftos suvartojimo pobūdžio pasikeitimų tarptautiniai aviaciniai bunkeriai tapo svarbia šio suvartojimo sudėtinė dalimi;
- (14) kadangi būtina patvirtinti ir supaprastinti Bendrijos statistinių duomenų dėl naftos atsargų pateikimo mechanizmą;
- (15) kadangi naftos atsargos iš esmės gali būti laikomos bet kurioje Bendrijos vietoje, ir todėl reikėtų palengvinti atsargų už nacionalinės teritorijos ribų kaupimą; kadangi būtina, kad sprendimus laikyti atsargas už nacionalinės teritorijos ribų priimtų atitinkamos valstybės narės Vyriausybė, atsižvelgusi į savo poreikius ir nuolatinio tiekimo garantijas; kadangi, jeigu atsargos yra kitos įmonės arba institucijos (subjekto) žinioje, reikalingos išsamesnės taisyklės, užtikrinančios, kad tos atsargos būtų ir kad būtų galimybė jomis pasinaudoti sutrikus naftos tiekimui;
- (16) kadangi, norint užtikrinti sklandų vidaus rinkos funkcionavimą, pageidautina skatinti naudotis susitarimais tarp valstybių narių dėl minimalių atsargų, kad būtų skatinama naudotis kitose valstybėse narėse esančiomis saugyklomis;
- kadangi atitinkamos valstybės narės pačios turi priimti sprendimus dėl tokių susitarimų sudarymo;
- (17) kadangi reikėtų sustiprinti atsargų administracinę priežiūrą ir sukurti veiksmingus mechanizmus atsargoms kontroliuoti bei tikrinti; kadangi tokiai kontrolei atlikti reikalinga sankcijų sistema;
- (18) kadangi laikotarpis, nurodytas Direktyvos 68/414/EEB 1 straipsnio pirmoje pastraipoje, nuo 65 dienų Direktyva 72/425/EEB buvo prailgintas iki 90 dienų ir buvo nustatytos sąlygos šiam prailginimui įgyvendinti; kadangi Direktyva 72/425/EEB dėl šios direktyvos priėmimo neteko prasmės; kadangi dėl to Direktyva 72/425/EEB turėtų būti panaikinta;
- (19) kadangi Taryba turėtų būti reguliariai informuojama apie padėtį, susijusią su garantuotomis atsargomis Bendrijoje,
- PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:
- 1 straipsnis*
- Direktyva 68/414/EEB iš dalies keičiama taip:
1. 1 straipsnis pakeičiamas taip:
- „1 straipsnis*
1. Valstybės narės priima tokius įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie gali būti reikalingi, kad, atsižvelgiant į 7 straipsnio reikalavimus, Europos bendrijoje nuolat būtų 2 straipsnyje nurodytų naftos produktų atsargų tiek, kad jų pakaktų ne mažiau kaip 90 dienų, skaičiuojant pagal vidutinį kasdieninį suvartojimą šalyje per praeitus kalendorinius metus, nurodytus 4 straipsnyje.
2. Tą šalyje suvartojamų naftos produktų dalį, kurią sudaro pačioje valstybėje narėje išgauti naftos produktai, galima atimti iš minėtosios suvartojimo sumos, bet ne daugiau kaip 25 % Dėl šios dalies išskaitymo, jų paskirstymo valstybėse narėse klausimą sprendžia atitinkama valstybė narė.“
2. 2 straipsnis išbraukiamas.
3. Esamas 3 straipsnis tampa 2 straipsniu ir jis papildomas tokia pastraipa:
- „Atsargos, laikomos jūroje plaukiojančių laivų bunkeriuose, neįskaitomos į bendrą šalyje suvartojamų produktų sumą.“

4. Įterpiamas šis straipsnis:

„3 straipsnis

1. Sutrikus naftos tiekimui, pagal 1 straipsnį turimos atsargos yra visiškoje valstybių narių žinioje. Valstybės narės užtikrina, kad jos tokiomis sąlygomis turėtų teisinius įgaliojimus kontroliuoti atsargų naudojimą.

Visais kitais atvejais valstybės narės užtikrina, kad šios atsargos būtų ir kad egzistuočių galimybė jomis pasinaudoti; jos parengia atsargų nustatymo, apskaitos ir kontrolės priemones.

2. Valstybės narės užtikrina, kad jų atsargų laikymui būtų taikomos sąžiningos ir nediskriminacinės sąlygos.

Išlaidos, susijusios su atsargų turėjimu pagal 1 straipsnio nuostatas, nustatomos skaidriomis priemonėmis. Šiuo požiūriu valstybės narės gali patvirtinti priemones atitinkamai informacijai apie atsargų laikymo pagal 1 straipsnį išlaidas gauti ir šiai informacijai suinteresuotoms šalims pateikti.

3. Valstybės narės, norėdamos vykdyti 1 ir 2 dalies reikalavimus, gali nuspręsti kaupti atsargas saugančią instituciją ar subjektą, atsakingą už visų atsargų ar jų dalies saugojimą.

Dvi ar daugiau valstybių narių gali priimti sprendimą kaupti bendrą atsargas saugančią instituciją ar subjektą. Tuomet jos bus kartu atsakingos už šioje direktyvoje numatytą įpareigojimų vykdymą.“

5. 4 straipsnis pakeičiamas taip:

„4 straipsnis

Valstybės narės pateikia Komisijai pagal 5 ir 6 straipsnius parengtą statistinį sąvadą su informacija apie kiekvieno mėnesio pabaigoje turimas atsargas, nurodant tą vidutinio suvartojimo praeitais kalendoriniais metais dienų skaičių, kurį šios atsargos atitinka. Šis sąvadas turi būti pateiktas ne vėliau kaip iki dvidešimt penktosios antro mėnesio, einančio po ataskaitinio mėnesio, dienos.

Valstybės narės įsipareigojimas turėti atsargas yra pagrįstas praėjusių kalendorinių metų suvartojimą šalyje. Valstybės narės kiekvienų kalendorinių metų pradžioje, tačiau ne vėliau

kaip iki kiekvienų metų kovo 31 d. privalo perskaičiuoti atsargų kiekius, numatytus jų įsipareigojime dėl atsargų ir užtikrinti, kad jos kuo greičiau vykdytų savo naujus įsipareigojimus, tačiau bet kuriuo atveju ne vėliau kaip iki kiekvienų metų liepos 31 d.

Žibalo tipo reaktyvinio kuro atsargos statistiniame sąvade nurodomos atskirai, II kategorijoje.“

6. 5 straipsnis pakeičiamas taip:

„5 straipsnis

1 straipsnyje numatytos atsargos gali būti laikomos naftos ir tarpinių bei galutinių produktų pavidalu.

Statistiniame sąvade dėl 4 straipsnyje numatytų atsargų galutiniai produktai nurodomi faktinėmis tonomis; nafta ir tarpiniai produktai nurodomi:

- proporcingai kiekvienos rūšies produktų, gautų per praėjusius kalendorinius metus iš atitinkamos šalies naftos perdirbimo įmonių, kiekiams, arba
- remiantis tos valstybės naftos perdirbimo įmonių einamųjų metų gamybos planais, arba
- nustatant bendro per praėjusius kalendorinius metus pagamintų produktų, kurių atsargas reikia sukaupti, kiekio santykį su bendru tais metais suvartotos naftos kiekiu; šie skaičiai taikomi ne daugiau kaip 40 % bendrų įsipareigojimų dėl pirmosios ir antrosios rūšies (benzinas ir gazolis) ir ne daugiau kaip 50 % trečiosios kategorijos produktų (mazutas).

Mišinių komponentai, jei jie skirti perdirbimui į galutinius 2 straipsnyje nurodytus galutinius produktus, gali būti pakeičiami produktais, kuriems jie yra skirti.“

7. 6 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Apskaičiuojant 1 straipsnyje nurodytų atsargų minimalų lygį, statistiniame sąvade nurodomas tik tas kiekis, kuris bus laikomas 3 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka.“;

b) 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Igyvendinant šią direktyvą, atsargos įmonėms ar institucijoms (subjektams), esančioms valstybėje narėje, pasirašius tarpvyriausybinius susitarimus, gali būti kaupiamos bet kurios kitos valstybės narės teritorijoje. Atitinkamos valstybės narės Vyriausybė priima sprendimą, ar dalį savo atsargų laikyti ne nacionalinėje teritorijoje.

Tokiais atvejais valstybė narė, kurios teritorijoje atsargos saugomos pagal tokį susitarimą, neprieštarauja šių atsargų pergabenimui į kitas valstybes nares, kurių vardu šios atsargos saugomos pagal tokį susitarimą; ji šias atsargas tikrina tokiame susitarime nustatyta tvarka, tačiau neįtraukia jų į savo statistinį sąvadą. Jos gali būti įtraukiamos į valstybės narės, kurios vardu tos atsargos yra saugomos, statistinį sąvadą.

Tais atvejais kartu su 4 straipsnyje nurodytu statistiniu sąvadu kiekviena valstybė narė nusiunčia Tarybai ataskaitą apie jos teritorijoje saugomas kitos valstybės narės atsargas bei pačios valstybės atsargas, saugomas kitose valstybėse narėse. Abiem atvejais ataskaitoje nurodoma saugojimo vieta ir (arba) atsargas saugančių įmonių pavadinimai, kiekiai ir produktų rūšys arba žalia nafta.

Pirmojoje pastraipoje nurodytų sutarčių projektai siunčiami Komisijai, kuri gali pateikti savo pastabas atitinkamoms Vyriausybėms. Pasirašius susitarimus, apie juos pranešama Komisijai, kuri savo ruožtu apie juos informuoja kitas valstybes nares.

Susitarimai pasirašomi tokiomis sąlygomis:

- jie turi būti susiję su nafta ir visais naftos produktais, kuriems taikoma ši direktyva,
- jie turi nustatyti sąlygas ir susitarimus dėl atsargų laikymo, siekiant užtikrinti šių atsargų kontrolę ir jų buvimą,
- jie turi nustatyti atsargų tikrinimo ir nustatymo tvarką, kuri, be kita ko, numato patikrinimų vykdymo būdus ir bendradarbiavimą jų metu,

- jie paprastai turi būti sudaromi neribotam laikotarpiui,
- juose turi būti įtraukta nuostata, teigianti, kad jeigu susitarime yra nuostata dėl galimybės vienašališkai nutraukti susitarimą, ta nuostata negalioja ištikus tiekimo krizei, ir kad bet kuriuo atveju Komisija iš anksto informuojama apie susitarimo nutraukimą.

Jeigu įmonė arba institucija (subjektas), kuri pagal šiuos susitarimus privalo turėti sukauptas atsargas, nėra jų savininkė, o atsargas šioje įmonėje arba institucijoje (subjekte) laiko kita įmonė arba institucija (subjektas), turi būti laikomasi tokių šios sąlygų:

- atsargas laikanti įmonė arba institucija (subjektas) turi turėti sutartyje numatytą teisę įsigyti šias atsargas per visą sutarties galiojimo laikotarpį; šalys susitaria dėl šio įsigijimo kainos nustatymo metodo,
- minimalus šio susitarimo laikotarpis turi būti 90 dienų,
- nurodoma saugojimo vieta ir (arba) įmonės, kurios saugo savo atsargas kitose įmonėse arba institucijose (subjektuose), bei šioje vietoje saugomų produktų kiekis ir rūšis arba žalia nafta,
- kitoje įmonėje arba institucijoje (subjekte) atsargas laikanti įmonė arba institucija (subjektas) bet kuriuo susitarimo galiojimo laikotarpio momentu atsargas saugančiai įmonei arba institucijai (subjektui), turi garantuoti galimybę jas įsigyti,
- įmonė arba institucija (subjektas), laikanti atsargas kitoje įmonėje arba institucijoje (subjekte), turi priklausyti valstybės narės, kurios teritorijoje yra šios atsargos, jurisdikcijai tiek, kiek tai susiję su šios valstybės narės teisinėmis galiomis kontroliuoti ir tikrinti atsargų buvimą.“;

c) 3 dalies antroji pastraipa pakeičiama taip:

„Todėl ypač toliau išvardytos atsargos neįtraukiamos į statistinį sąvadą: dar neišsiurbta šalies teritorijoje nafta; atsargos, skirtos jūrose plaukiojančių laivų bunkeriams; atsargos, skirtos tiesioginiam tranzitui, be 2 dalyje nurodytų

atsargų; atsargos vamzdynuose, keliais ir geležinkeliais pervežamose cisternose, rezervuaruose paskirstymo punktuose ir sukauptos smulkių vartotojų. Atsargos, kurias turi ginkluotosios pajėgos ir tos, kurias ginkluotosioms pajėgoms laiko naftos bendrovės, neįtraukiamos į statistinį sąvadą.“

8. Įterpiamas šis straipsnis:

„6a straipsnis

Valstybės narės priima visas reikiamas nuostatas ir imasi visų reikiamų priemonių, būtinų atsargų kontrolei ir priežiūrai užtikrinti. Jos nustato mechanizmus atsargoms patikrinti pagal šios direktyvos nuostatas.“

9. Įterpiamas šis straipsnis:

„6b straipsnis

Valstybės narės nustato nuobaudas už pagal šią direktyvą priimtų nacionalinių nuostatų pažeidimą ir imasi priemonių, būtinų šių nuostatų vykdymui užtikrinti. Nuobaudos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.“

2 straipsnis

Nuo 1999 m. gruodžio 31 d. Direktyva 72/425/EEB panaikinama.

3 straipsnis

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję iki 2000 m. sausio 1 d., įgyvendina šią direktyvą. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

2. Valstybės narės, tvirtindamos šias priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą, arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

4 straipsnis

Dėl Graikijos Respublikos specifinės padėties jai skiriamas papildomas trejų metų laikotarpis, kuris negali būti pratęsiamas, kad ji galėtų vykdyti šioje direktyvoje numatytus išpareigojimus, susijusius su tarptautinės aviacijos reikmėms naudojamu bunkeriuose esančio kuro įtraukimu į šalyje suvartojamo kiekio apskaičiavimą.

5 straipsnis

Komisija reguliariai pateikia Tarybai ataskaitą apie padėtį, susijusią su atsargomis Bendrijoje, įskaitant, kur tikslinga, būtinybę jas suvienodinti, kad būtų užtikrinta atsargų efektyvi kontrolė ir priežiūra. Pirmoji ataskaita Tarybai pateikiama antraisiais metais po 3 straipsnio 1 dalyje nurodytos dienos.

6 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja jos paskelbimo *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* dieną.

7 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 1998 m. gruodžio 14 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

W. MOLTERER